

השפעת נרות חנוכה על תולדות העם היהודי

הרב ד"ר אהרן אדלר

1. בעל המאור מסכת שבת דף ט עמוד א

למ"ד אסור להשתמש לאורה של נר חנוכה כל תשמיש במשמע אפי' תשמיש דמצוה ותשמיש קדושה משום דקסבר כיון שהם זכר לנרות ולשמן של היכל אסורות הן בהנאה כל עיקר אפילו לקרוא בספר ואפי' לסעודת שבת ולסעודת מצוה

2. רמב"ם הלכות ברכות פרק יא (בדברי הראב"ד)

א"נ מפני שזו הברכה הוקבעה על הנרות שבמקדש שהן של תורה לפיכך עשאוהו כשל תורה...

3. חיי אדם חלק ב-ג (הלכות שבת ומועדים) כלל קנד סעיף יז

מדליקין ומברכין בבית הכנסת משום פרסומי ניסא. ומניחין בכותל דרום, ומסדר הנרות ממזרח למערב. ויש נוהגין לסדרן צפון ודרום. ונהרא נהרא ופשטיה. ואין אדם יוצא בנרות של בית הכנסת, וצריך לחזור ולהדליק בביתו. ומדליקין בבית הכנסת בין מנחה למערב.

4. תלמוד בבלי מסכת שבת דף כא עמוד ב

ורמינהו: מצותה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק. מאי לאו, דאי כבתה הדר מדליק לה! - לא, דאי לא אדליק - מדליק. ואי נמי: לשיעורה. עד שתכלה רגל מן השוק, - ועד כמה? - אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: עד דכליא ריגלא דתרמודאי.

5. תלמוד בבלי מסכת שבת דף כא עמוד ב

תנו רבנן: נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ. אם היה דר בעלייה - מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים. ובשעת הסכנה - מניחה על שלחנו, ודיו.

6. תוספות מסכת שבת דף כא עמוד ב

דאי לא אדליק מדליק - אבל מכאן ואילך עבר הזמן אומר הר"י פורת דיש ליהזר ולהדליק בלילה מיד שלא יאחר יותר מדאי ומ"מ אם איחר ידליק מספק דהא משני שינויי אחרינא ולר"י נראה דעתה אין לחוש מתי ידליק דאנו אין לנו היכרא אלא לבני הבית שהרי מדליקין מבפנים.

7. רמב"ם הלכות מגילה וחנוכה פרק ד

הלכה ז

נר חנוכה מצוה להניחו על פתח ביתו מבחוץ בטפח הסמוך לפתח על שמאל הנכנס לבית כדי שתהיה מזוזה מימין ונר חנוכה משמאל, ואם היה דר בעליה מניחו בחלון הסמוכה לרשות הרבים, ונר חנוכה שהניחו ט למעלה מעשרים אמה לא עשה כלום לפי שאינו ניכר. הלכה ח בימי ההסכנ מניח אדם נר חנוכה בתוך ביתו מבפנים ואפילו הניחו על שולחנו דיו

8. תלמוד בבלי מסכת מנחות דף לג עמוד ב

אמר רבא: מצוה להניחה בטפח הסמוך לרה"ר. מאי טעמא? רבנן אמרי: כדי שיפגע במזוזה מיד, רב חנינא מסורא אומר: כי היכי דתינטריה. אמר רבי חנינא: בוא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם, מדת בשר ודם - מלך יושב מבפנים ועם משמרין אותו מבחוץ, מדת הקדוש ברוך הוא אינו כן, עבדיו יושבין מבפנים והוא משמרן מבחוץ, שנאמר: ה' שומרך ה' צלך על יד ימינך: